

چیرۆکی پێغه مبه ران

چیرۆکی ههزرهتی ئیبراهیم (سلاوی خوای لییت)

4

نووسهر : كه مال سهید

وههگێرانی : ئازاد عههباس گلیجالی

منتدی إقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

وێنه : ههسه نێین و تهیهه عهبدوللا

ناوی کتیب: چیرۆکی حەزرەتی ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێبێت)

ناوی نووسەر: کەمال سەید

وەرگێڕانی: ئازاد عەبباس گێجالی

وێنە: حەسەن ئیبن و تەببە عەبدوللا

نۆبەتی چاپ: دووهم/2022

چاپ: ناوەندی پێنۆین

تیراژ: 1000 دانە

ژینک (ISBN): 978-9922-626-65-9

ژمارە ی سپاردن: لە بەرپۆشەرایەتی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان

ژمارە (1330) ی سالی (2018) ی پێ دراوە.

مافی لە چاپدانەوهی پارێزراوە بۆ ناوەندی پێنۆین ©

ناوەندی پێنۆین

07701932749 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com

renwen2009@yahoo.com

سێتانی - بازاری ئاوباریک - نهۆمی یەکم
بەرامبەر کاسۆمۆن - دوکانی ژمارە (٦٦)

All Rights Reserved

© Al-Buragh for Children's Culture

جميع الحقوق مسجلة لدار البراق لثقافة الأطفال

www.alburagh.com Email: info@alburagh.com

چیرۆکی پێغه مبه ران

چیرۆکی هه زه تی ئیبراهیم

(سلاوی خوای لییت)

نووسهر : کهمال سهید

وهه گهرانی: نازاد عه بیاس گه یجالی

وینه: هه سه نین و ته یبه عه بدوللا

پادشایه ک هه‌بوو به ناوی (نه‌مرود)

ئەم پاشایە فەرمانپەرە‌ی ئور و بابل بوو.. پڕۆژیک کاهینەکان هاتن بۆ لای نه‌مرود و پێیان گوت:
ئەمسال منداڵیک لە دایک دەبێت و ئەو منداڵە کوتایی بە پادشایی تۆ دەهێت!
نەمرد فەرمانی دەرکرد و وتی: هەر کۆرپیک لەدایکبوو بیکۆژن!
ئەو سالە حەزرتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) لەدایکبوو! دایکی زۆر ترسا.. لە ترسا کۆرپە‌کە‌ی
هەلگرت و بردیە ئەشکەوتیکی بچووکی دەرە‌وە‌ی شار..
ئەو سەرە‌دە‌مە خە‌لکی چەند بێتیکتان دە‌پەرست بە ناوی (مەردوخ - سین - عەشتار) لە گە‌ل
ئە‌وە‌شدا ئەستێرە‌شیان دە‌پەرست..

حەزرتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) - منداڵ بوو باوکی کۆچی دوا‌یی کرد.. بۆیە لە مالی
مامی کە ناوی (نازەر) بوو گە‌وره‌ بوو.. بوو بە لاویکی هۆشیار و دانا و ژیر.. خۆ‌ای گە‌وره
ژیری و زانایی پێ بە‌خشی..

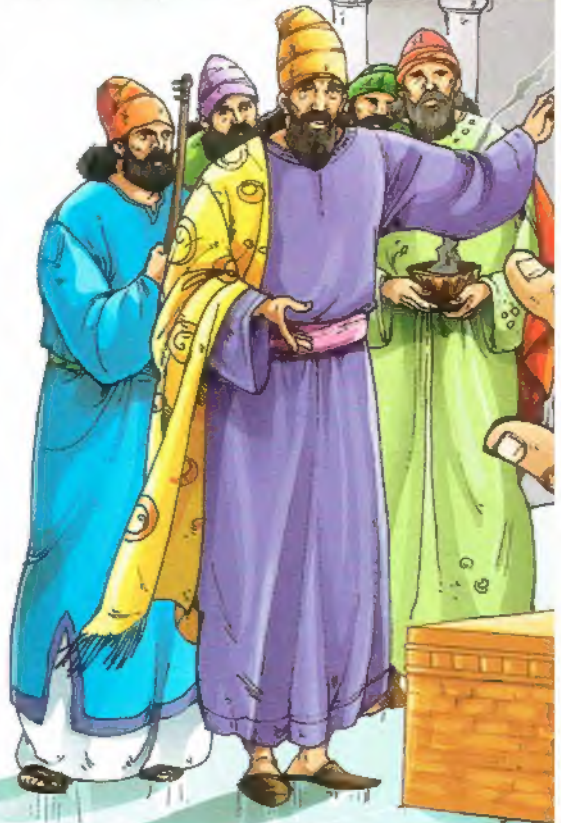
ئێ‌واره‌یه‌ک ئەم لا‌وه ژیر و زانایە پڕۆشت بۆ
پەرەستگا.. خە‌لک هە‌موو کۆ‌یی‌و‌نە‌وه و خە‌ریکی
پەرستی ئەستێرە‌ی نا‌هید (زوه‌ره) بوون.. حەزرتی
ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) لە گە‌ل خە‌لکە‌کە‌دا
وە‌ستا.. دوا‌ی تا‌ویک مانگ هە‌لات و بە تیشکە
جوانە‌کە‌ی خۆ‌ی سەر‌زە‌وی پڕوناک کردە‌وه..

ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) ویستی راستی بە
خە‌لکە‌کە‌ پێشان بدات و تێیان بگە‌یه‌نی کە مانگ
و ئەستێرە‌ خۆ‌ا نین.. بۆیە ئاماژە‌ی بۆ مانگ کرد و
بە خە‌لکە‌کە‌ی وت: ئە‌مە‌ خۆ‌ایه‌!

خە‌لکە‌کە‌ هە‌مووان لێیان پرسى: چۆن ئە‌وه‌ خۆ‌ایه‌؟!..
ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) فەر‌مو‌وی: ئاخ‌ر
ئە‌مە‌یان گە‌وره‌تره‌!.. پڕوناک‌تره‌.. جوان‌تره‌..

دوا‌ی ئە‌وه‌ی شە‌و بە‌سەر‌چوو، مانگ ئا‌وابوو و
خۆ‌ر هە‌لات، حەزرتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت)
فەر‌مو‌وی: ﴿هَذَا رَبِّي﴾ الانعام: ۷۸ واتە:
ئە‌مە‌یان خۆ‌ای مە‌، چونکە ئە‌مە‌یان گە‌وره‌تره‌!..

پڕۆژیش تە‌وا‌و بوو.. خۆ‌ر ئا‌وا بوو.. حەزرتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) فەر‌مو‌وی: خە‌لکینه‌! من
بە‌ریم لە بە‌ندایە‌تی کردن بۆ خۆ‌ر و مانگ!.. من بە‌ریم لە بە‌ندایە‌تی کردنی ئەستێرە‌کان!..
من ئە‌وه‌ خۆ‌ایە دە‌پەرە‌ستم کە خۆ‌ر و مانگ و ئەستێرە‌کانی دروست کردو‌وه..

یه کتابه رهستی

قسه کانی ئیپراهیم (سلاوی خوی لیبت) ی لاو به ناو خه لکدا بلاو بیویه وه..
روژیک هه زه تی ئیپراهیم (سلاوی خوی لیبت) بیتیکی جوانی دروست کرد.. مامه نازه ری هه زه تی
ئیپراهیم (سلاوی خوی لیبت) زور دلخوش بوو.. چونکه بهو کاره ی ئیپراهیم (سلاوی خوی لیبت) له ناو
حکومه تا پله و پایه و دهسه لاتیکی پیده درا.. به لام هه زه تی ئیپراهیم (سلاوی خوی لیبت) بته که ی شکاند
و وردوخاشی کرد..

نازه ر قیراندی وتی: ئه وه بژ ئه و خواجه ده شکینی و وردی ده کهیت؟..

ثیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) فەرمووی: ﴿يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا﴾
 مريم: ٤٢ واتە: ئاپۆ! تۆ بۆ شتێکی وا دەپەرەستی نە دەبیستی و نە دەبینی و هیچ بەهرەیه ک بە تۆ نادات..
 دیسان پێی گوت: ﴿يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا﴾ مريم: ٤٤ واتە: ئاپۆ!
 شەیتان پەرەست مەبە! شەیتان سەرپێچی لە فەرمانی خوا کرد..
 ئازەر زۆر تورە بوو، بە تورەبوونیکی زۆرەو و تی: ﴿أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ
 وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا﴾ مريم: ٤٦ واتە: ئاخۆ ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت)! تۆ بیزاری لەوانەی من دەبانە پەرەستم؟ ئەگەر
 دەست لەمە هەڵنەگری بەردبارانت دەکەم و تا ماوەیه کی زۆریش لە لام برۆ و - لێرە مەمێنە -
 ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) فەرمووی: ﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾ مريم: ٤٧
 واتە: سلاوت لێی! داوا لە پەرەردگار دەکەم لیت ببوێ، ئەو لە گەل من زۆر بەسۆز و میهرەبانە.
 ئیتر حەزەرەتی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) مالی مام و خزم و کەسوکار و هەموو خەڵکە کە ی
 بەجێهێشت و لەوان دوورکەوتەوہ..

بوومەلەرزه

وهرزی بههار بوو.. هەموو سالیکی لە وهرزی بههاردا خەلکی بابل هەموویان لە دەرەوێ شار
 ئاھەنگیان دەگیڕا.. خواردنی خوشیان دەخوارد.. هەلپەرکییان دەکرد.. گەپ و گالته و یارییان
 دەکرد.. دواتر دەگەرانیوە بۆ شار، تاكو دیاری و قوریانی خویان پێشکەش بە کاهینەکان بکەن.
 خەلکی بابل هەر هەموویان چوو بوونە دەرەوێ شار بۆ ئاھەنگ گیڕان.. بەلام حەزەرەتی
 ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) بە تەنیا لە ناو شاردا مایەوہ.. تەوڕیکی هەلگرت و بەرەو پەرستگا
 کەوتەپێ..

لە ناو پەرەستگادا تەماشایەکی بەتەبیگیانەکانی کرد و بە تورەبیەوہ فەرمووی: ئەوہ بۆ ناخۆن؟!.. هۆلە کە
 دەنگی دەدایەوہ و حەزەرەتی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) دەنگی خۆی دەبیستەوہ کە دەیگوت: ئەوہ بۆ ناخۆن؟..
 هاواری کرد و فەرمووی: ئەوہ بۆ هیچ نالێن و قسە ناکەن؟..

دیسان هۆلە کە دەنگی دایەوہ: ئەوہ بۆ هیچ نالێن و قسە ناکەن؟!..

حەزەرەتی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) بە تەوڕە کە بەرپووە بەتەکان.. جگە لە بەتە
 گەورە کە هەموو بەتەکانی شکاند.. بەتەکان یە ک بە یە ک لەبەر پێی حەزەرەتی
 ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) دا دەکەوتن.. دەتگوت بوومەلەرزه لێی داوون..
 بەلێ ئەوہ بوومەلەرزه بوو.. بوومەلەرزه ییروباوہر..
 بوومەلەرزه ییروباوون بە یەکتایی خوی گەورە!..

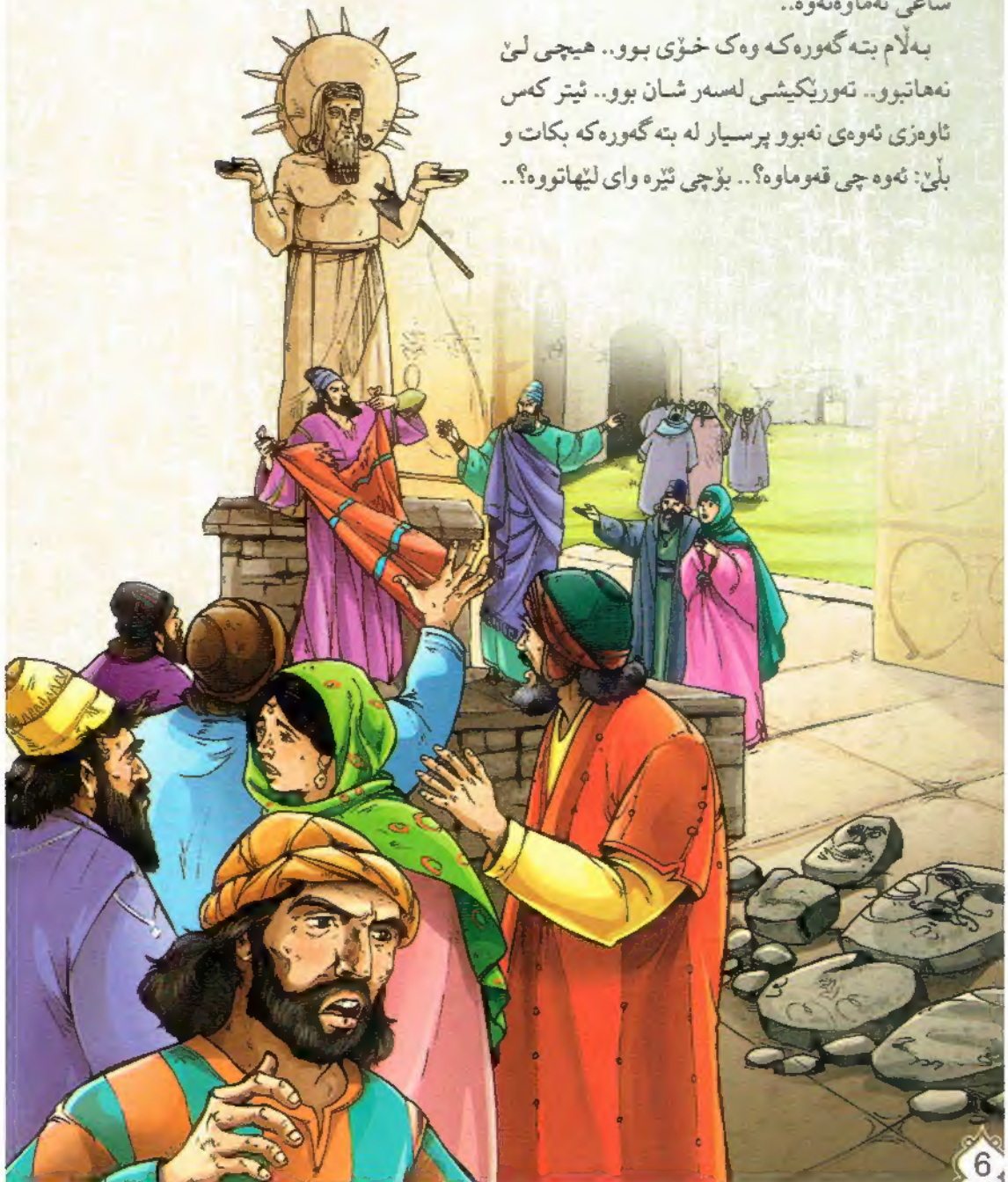
حەزەرەتی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) تەوڕە کە ی
 نایە سەر شانی بەتە گەورە کە و پەرستگای
 بەجێهێشت..

دادگایی

دوای ته‌واو بوونی ئاهه‌نگ و شایی، خه‌لکی بابل هه‌موویان به‌ره‌و شار گه‌پانه‌وه و هه‌مووا دیاری و قوربانی خو‌یان پێ‌وو... کاتی گه‌یشتنه شار پروویان کرده په‌رستگا..
کاتی چوونه نیو په‌رستگا، ده‌بینن هه‌موو به‌کان شکاون.. جگه له به‌ته گه‌وره که نه‌بی یه‌ک بت به ساغی نه‌ماوه‌ته‌وه..

به‌لام به‌ته گه‌وره که وه‌ک خو‌ی بوو.. هه‌چی لی نه‌هاتبوو.. ته‌وریکیشی له‌سه‌ر شان بوو.. ئیتر که‌س ئاوه‌زی نه‌وه‌ی نه‌بوو په‌رستگار له به‌ته گه‌وره که بکات و بلی: نه‌وه چی قه‌وماوه؟.. بۆچی ئیتره‌ وای لی‌هاتووه؟..

یە کێک لە کاهینەکان بۆرانندی، وتی: ئەووە کێ زاتی ئەووە کردووە ئاوا لە بەتەکان بکات و تێکیان بشکێت؟!..

یە کێکیان وەلامی دایەووە و وتی: کۆرە ئەووە لاویک هەبە ناوی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت)ە، هەبێ و نەبێ کاری ئەووە!.. ئەو هەموو جاریک پێی دەگوتین: ئەم بتانە بە کەلکی هیچ نایەن، نە زیانیان هەبە و نە قازانج!..

نەمرود هەستیکرد کە حکومەتە کە ی خەریکە لەرزۆک دەبێ.. بۆیە فەرمانی گرتنی حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) ی دەرکرد..

سەربازەکان ڕۆیشتن و حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) یان هێنا بۆ دادگایی.. دادوەر وتی: ئیمە زانیومانە تۆ گالتە بە بەتەکان کردووە.. ئەوەش دەزانین تۆ بەشداری ئاھەنگە کانت نەکردووە!.. ئیستا پێمان بڵێ: تۆ ئەم کارەت بەسەر بەتەکان هێناوە؟.. حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) زۆر بە هیمنی فرمووی: ئەووە بەتە گەورە کە وای لیکردوون، ئەوەتا خۆتان لێی بپرسن!..

دادوەر وتی: خۆ تۆ خۆت دەزانی بت توانای قسەکردنی نییە!.. بت کە ی قسە ی کردووە؟.. حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) بە دەنگێکی گالتە ئامیزووە فرمووی: دە ی بە چ عەقڵیکەووە ئەو بتانە دەپەرەستن کە خۆتان دروستان کردوون؟..

هەموو خەلکە کە شەرمیان لە خۆیان کرد و سەریان داخست.. تەنانەت دادوەریش سەری داخست و وەلامێکی بۆ وتن نەبوو!.. هەمووان لە دڵی خۆیاندا وتیان: ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) راست دەلێت!..

بەلام گەورە ی کاهینەکان دیسان بۆرانندی و وتی: چۆن دەتوانەوێ لە ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) ببورن، چۆن لە کەسیک دەبورن کە ئاوا ی بەسەر بەتە پێرۆزەکاندا هێناوە؟!..

کاهینەکان ترسان خەلکە کە لێیان پاپەرێ و دەسەلاتیان پڕوخیترێ.. بۆیە یستیان سزای حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) بدەن.. ئەمردویش کە لای کاهینەکان دانیشتبوو.. هەستایە سەرپێ و بە دەنگێکی گڕ و تووند قێرانندی، وتی: ئەو کارە ی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) کردوویەتی تاوانە!.. دەبێ سزا بدرێ!..

ئێتر هەموو خەلکە کە لەبەر نەمرود هەستانە سەرپێ و ئەوانیش وتیان: دەبێ سزا بدرێ!.. یە کێک لە کاهینەکان قێرانندی، وتی: دەبێ تۆلە ی خودا کان بکەینەو!.. دەبێ ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) بە ئاگر بسوتێن!..

خەلکە کە هەموو.. وە ک میگەل شوێن کاهینە کە کەوتن.. وتیان: دەبێ سزا بدرێ.. دەبێ بە ئاگر بیسووتێن!..

لە ئاوا ئەو هەموو خەلکەدا تەنیا دوو کەس خەفەتیان دەخوارد، ئەوانیش خاتو (سارا) ی خالۆزای حەزرەتی ئیبراهیم (سلاوی خۆی لێیت) و حەزرەتی (لوط) (سلاوی خۆی لێیت) ی برازای بوو..

دهسه لاتی په روه ردگار

خه لکی هه موو روښتن بو دار کوکړدنه وه.. هه زړه تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) زیندانی کړا.. نه مړود ویستی گفتوگو له گه ل ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) دا بکات و بیه زینتی.. بویه به هه زړه تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) ی وت:

- ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت)! پیښم بلې: تهو خوایه کښه که تو ده پهرستی؟..

هه زړه تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) زور بویړانه فرمووی:

- من تهو خوایه ده پهرستم که مردوو زیندوو ده کاته وه و زیندوو ده مړینتی..

نه مړود گالته ی به و له لاهه کی هه زړه تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) هات و له دلې خویدا وتی: نیستا ده پیه زینم!.. پاشان به دنگی بهرز وتی:

- دهی تهو چه؟ منیش ده توانم خه لک بمړینم و زیندوویان بکه موه!..

نه مړود پلټوکیکی ته قاند و فرمانیکرد، وتی: دوو زیندانیم بو بهین!.. دواپی به میرغه زه بی وت: یه کیکیان سهر بیره و تهوی تریان نازاد بکه!..

میرغه زه ب یه کیکی له زیندانییه کانی سهر پری و تهوی تریانی له کوژت و زنجیر دهرهینا و نازادی کړد..

نه مړود پروی کړده هه زړه تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) و پیی گوت:

- تهها بینیت منیش ده توانم خه لک بمړینم و زیندوویان بکه موه؟!..

ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) ی لاو فرمووی:

+ تهو خوایه ی من ده پهرهستم، خوړ له خوړه لاته وه هه لدینتی، تو ده توانی به پیچیه وانه ی تهو، خوړ له خوړ تاواوه هه لیبیتی؟..

نه مړود سهر شوپری بو مایه وه و نه توانی هیچ بلیت!

ناگری مه زن

روژی سزادان هات.. سهر بازه کان ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) یان له زیندان هیئایه دهره وه و بردیان بو دهره وه ی شار.. خه لکی هه موویان چوونه دهره وه ی شار.. له و دهره دشته ناگریکی زور گه وریان کړده وه.. بلنسه و کلپه ی ناگره که ده چوو به ناسماندا..

هه موو تهو خه لکه له ترسی گر و تینی ناگره گه وړه که پروی خوویان وهرده گیرا، تهنیا ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) ی لاو و نازا و به جهرگ نه بی، تهو وه کو پولا له شوینی خویدا وهستا و نه ترسا..

کاهینه کان وایان گومان برد که ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) ده ترسی و خیرا داوای لیووردنیان

لی ده کات.. به لام ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیبیت) بروای به خوی گه وړه پته و بوو..

هیچ شتیک نهوی نه ده ترساند.. تیشکی بیروباوه و خواپه رسته ی به ناو چاوانییه وه

ده دهره وشایه وه..

برۆن مەنجه نيق بئتن و ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) بىجە مە بويەو!
ئالە و کاتە دا جوبرەئىل فرىشتەى خواى گەورە ھات بۆ لای ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت).. پىئى وت:
چىت پئويستە با بۆت جىيەجى بکەم؟..

ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) فرمووى: ھىچم لە تۆ ناوى!..
بە ئامىرى مەنجه نيق ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) يان فرى دايە نئو ئاگرە مەزەنە کەوہ..
خواى گەورە فرمانى بە ئاگر کرد و فرمووى: ﴿قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ الأنبياء ۶۹
واتە: گوتمان: ئاگر! سارد و بى زيان بە بۆ ئىپراھىم.
بلىسەى ئاگر دەجووہ تەشقى ئاسمان، بە لام توانای سوتاندنى نەمابوو..
ئاگرە کە ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) ى نەسووتاند.. بە لکو تەنيا ئەو ھەبل و گورىسانەى سوتاند
کە ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) ى پى بە سترابوويەوہ.. ئەو شوئەى ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) ى
تيابوو ھەمووى بوو بە گولستان و باخچەيە کى سەوز و خوش.. دەورو بەرى باخچە کەش ئاگر بوو!..
ھەمووان چاوہ پروانى ئەو ھيان دە کرد ئاگرە کە دابمرکیتەوہ و بکوژیتەوہ و ئاھەنگى شادى و
سەرکەوتن بگيرن..

ئاگرە گەورە کە مە کە مە کوژايەوہ.. نەمرود و کاهينە کان ھەمووان پیکەوہ پويشتن بۆ ئەو ى تەرمى
سووتاوى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) بىيىن.. کەچى بە چاوى حۆيان موعجيزە و پەر جوويە کى زۆر
گەورە ھيان بىنى.. بۆيان دەرکەوت خواى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) خوايە کى زۆر بە ھيز و دەسەلاتە..
ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى حوى لىيىت) نەسووتا.. بە ساغ و سەلامەتى ھاتە دەرەوہ..

کۆچکردن

ماوهی چهند سالیك ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) له بئو گهله کە ی خۆیدا مایه وه و هه مووانی بۆ یه کتا په رمستی بانگ ده کرد..

له و ماوه یه دا هه زه رته ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) له گه ل خاتوو سارای خالۆزای خۆیدا هاوسه رگیری کرد.. خاتوو سارا کچیککی زۆر ژیر و بپروادار بوو.. زه وی و زاریکی زۆر و پریکی زۆریش ئاژه لی هه بوو.. هه ره موو ئه وانه ی پیشکەشی ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) ی هاوسه ری کرد.. هه زه رته ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) مرۆفیککی زۆر دلآوا و سه خی و مالداری و میوان دۆست بوو.. بۆیه خوی گه وره پیت و فەر و به ره که تی خسته ئیو زه وی و زار و ئاژه له کانییه وه..

کاھینه کان هه موویان پرقیککی زۆریان له هه زه رته ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) بوو.. نه مرودیش ترسی ئه وه ی هه بوو ده سه لاته کە ی پڕوخی.. بۆیه نه مرود فەرمانی ده رکردنی ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) و داگیرکردنی سه روه ت و سامان و مه رومالات و زه وی زاری هه زه رته ئیپراهیم (سلاوی خوی لینی) ی، ده رکرد..

حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) به دادوهری گوت: دهی نه گهر سهروهت و سامان و زهوی و زارم داگیر ده کن، نهو ته مه نهم بۆ بگپرنه وه که له م ولاته دا سه رفم کرد!..

دادوهر پریاری دا هه موو سهروهت و سامانی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) بۆ نه مرود بێ، به مهرجی نه مرود ته مه نی پویشتووی هه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) بگپرنه وه!..

بۆیه نه مرود له پریاره که ی خۆی په شیمان بوویه وه و سهروهت و سامانه که ی بۆ هه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) گه رانده وه و له ولات ده ری کرد..

حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) کۆچی کرد.. کاتی خه ریک بوو له شار ده رده چوو فه رمووی: وا من پرووده که مه په ره ره ئیم!..

حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) کۆچی کرد بۆ شوینیکی تر بۆ نه وه ی بتوانی به ئازادی خه لک بانگ بکات بۆ په کتا په رهستی و وازه ئیان له ده سه لاتی سه مکار و بته رهستی..

له سه رزه وی فه له ستیندا

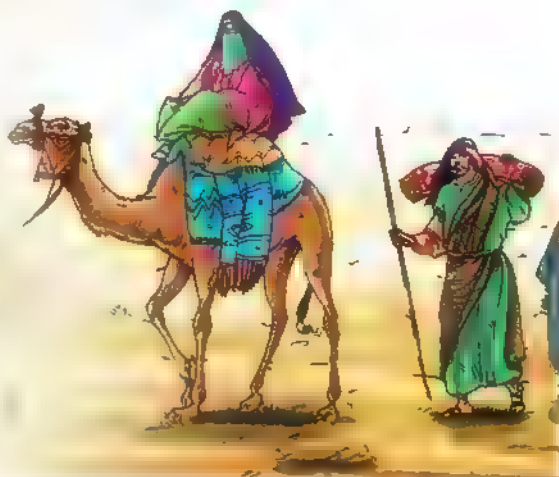
حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) له گه ل خاتوو سارای خیزانیدا کۆچیان کرد.. هه زره تی (لوط) (سلاوی خوی لیت) یش که نه و کاته هیشتا پیغه مه بر نه بوو له گه لیاندا پویشت..

حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) به لای ولاتی میسر دا تپه پری.. پادشای نه وی ویستی سارا خاتوونی خیزانی هه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) داگیر بکات و بیبا بۆ خۆی، به لام خوی گه وه ده ست و قاچی گۆج کرد و له کار که وتن..

پادشا بۆی ده رکه وت که ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) خوایه کی زۆر مه زن و به ده سه لاتی هه یه، بۆیه له پریاره که ی په شیمان بوویه وه و که نه یزه کیکی جوان و ژیریشی به دیاری دا به خاتوو سارا و پریگه ی پیدان له وی ده ریجن و پرون..

حه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) گه یشته ولاتی فه له ستین و نهو شوینه ی که ئیستا پیی ده لێن (شاری خه لیل)..

به لام هه زره تی (لوط) (سلاوی خوی لیت) به ره و ولاتی نه رده نی ئیستا پویشت بۆ نه وه ی نه ویش له وی خه لکی بانگ بکات بۆ سه ر ئایینی هه زره تی ئیپراهمیم (سلاوی خوی لیت) و وازه ئیان له بته رهستی..

سەرزەوی حەجاز

خاتوو سارا مندالی نەدەبوو.. بۆیە بیرى لەو کەدەو کە ھاجەری کەبیرە کى خۆى لە مێردە کەى ماره بکات، بەلکو خۆى گەورە مندالیان پى بێخەشیت..

ھەزەرەتى ئیبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) خاتوو ھاجەرى ماره کرد.. خۆى گەورە کورپىكى پێدان و ناویان لىنا ئىسماعیل.. خۆى گەورە ھەرمانى بە ئیبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) کرد کە خاتوو ھاجەر و ئىسماعیلی کورپى ببات بۆ ولاتى حەجاز (سعودیەى ئىستا) و لەوێ نىشتەجێیان بکات..

ھەزەرەتى ئیبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) ھەرمانى خۆى گەورەى جێبەجێ کرد.. ماوہیە کى زۆر پێیان کرد.. دەشت و سارای کاکی بە کاکیان پى.. ھەتا گەشتە ئیو جیا و دۆلىکى وشک و بى ئاو.. ئەو فریشتەى کە پێنویى ھەزەرەتى ئیبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) دە کرد ھەرمووی: ئێرە ئەو شوینەى کە خۆى گەورە دەھەوئ ھاجەر و ئىسماعیلی تێدا نىشتەجێ ببن.. ئەوان لێرە داہنى و خۆت بگەرێو.. ئیبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) مالتاواى لە خێزانە کەى کرد.. خاتوو ھاجەر وتى: ئا لێرە و لەم شوینە وشک و بى ئاو و ترساناکە ئێمە بەجێدێلێت؟..

ئىبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) ھەرمووی: ئەو ھەرمانى خواہ!..

خاتوو ھاجەر وتى: دەى مادەم ھەرمانى خواہ، خوا خۆى چاودێرى ئێمە دەکات و لەبیرمان ناکات.. ئىبراھیم (سلاوى حواى لىبىت) پڕۆشت.. دواى ماوہیە ک ئىسماعیل لە تێوان دەستیکرد بە گریان.. ھاجەر ھەستا و ھەتا تەپۆلکەى (صەفا) پڕۆشت بۆ ئەو ھى بزانی ھەندى ئاوى دەست ناکەوئ؟!..

دواى بەرھەو لای تەپۆلکەى (مەرۋە) گەپراہو.. ھەوت جار بەو شوینەى گەرا..

کاتى گەپراہو بۆ لای ئىسماعیل، دەبینى ئىسماعیل پێدەکەنى و

لە لای قاچە کانپو ھەتا ھەلقو لێو و بوو بە کانى..

پىرىسى پرووى لە ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) كىرد.. خاتوو ساراش بە ھەمان شىۋەى ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) پىر بوو.. ئەو دوو بەرپىزە بوون بە پىرەپىياو و پىرەژن.. رۇژنىك ھەندى مىوان ھاتن بۇ مالى ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) و زۇر بەرپىزەو سلاويان كىرد.. ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) بە پەلە گوڭرە كەيەكى بۇ سەرپىرەن و لە گەل خاتوو سارادا گوڭرە كەيان برژاند و نان و خوانىكى زۇر پاك و خۇشيان بۇ مىوانە كان ئامادە كىرد.. كاتى نانخواردن ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) ھەستىكىرد مىوانە كان دەست بۇ خواردنە كە نابەن، بۇيە ترسىكى لى ئىشت..

مىوانە كان وتيان: ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) مەترسە!.. ئىمە مروڤ نىن، ئىمە فرىشتەى خاى گەرەين، خاى گەرە ئىمەى ناردوو تا بچىن سزاي شارى (سەدوم) بدەين، خەلكى ئەو شارەى كە (لوط) (سلاوى خاى لىيىت) پىغەمبەريانە..

خەلكى شارى (سەدوم) پروايان بە پىغەمبەر (لوط) (سلاوى خاى لىيىت) نەھىتابوو.. لە گەل ئەو شىدا گەلنىكى زۇر پىس و چەپەل بوون.. ھەمىشە خەرىكى چەتەيى و پىگىرى بوون.. ھەزرەتى (لوط) (سلاوى خاى لىيىت) ماوہەكى زۇر ئەو خەلگەى بۇ يەكتاپەرەستى و دەست ھەلگىرتن لە حراپەكارى بانگ كىرد.. بەلام تەنيا كچەكانى خوى پروايان پى ھىئا و بوونە موسولمان.. تەمانەت ژنە كەيشى لايەنگىرى ئەو گەلە ستەمكارە كافرە بوو.. بۇيە خاى گەرە ئەو فرىشتانەى ناردبوو تا سزاي ئەو گەلە ستەمكارە بدەن.. كاتى فرىشتە كان دەيانويست برۇن بۇ شارى (سەدوم) بەلاى شار و ولاتەكەى ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) دا تىپەرەن و لە مالى ئەوان لاياندا بوو..

ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) ترسا (لوط) (سلاوى خاى لىيىت) يش لە سەدوم بەر سزاي خوا بگەوى و شىتىكى لىيىت، بۇيە فەرمووى: دەى خۇ (لوط) (سلاوى خاى لىيىت) يش لە سەدومە!.. فرىشتە كان وتيان: ئىمە خۇمان ھەموو شى دەزانين..

ھەزرەتى ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) زۇرى پى خۇشبوو ئەو خەلگە ھەرھەموويان يىنە سەر پىنگاى راستەقىنە و پروا بە خاى گەرە و تاقانە يىتن، بۇيە زۇر ھەولیدا كە فرىشتە كان سزاي گەلى (سەدوم) نەدەن، بەلكو پەشىمان بىنەو و يىنەو سەر پىنگاى راستەقىنە و خواپەرەستى.. بەلام فرىشتە كان وتيان: تازە پىريارى خاى گەرە دەرچوو و كار لە كار ترازاوہ!..

خاتوو ساراش وەستابوو گوڭى لە گىتوگۇى نيوان مىردەكەى و فرىشتەكانى خاى گەرە دەرگرت.. لەو كاتەدا فرىشتە كان مزگىنى لەدايكبوونى مندالىكىيان بە ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) و خاتوو سارا دا.. خاتوو سارا سەرى سورما وتى: ھەپرۇ! تازە من بەم پىرىيە چۇن مندالم دەيىت؟!..

فرىشتە كان وتيان: بۇ تۆ سەرت لە كارى خوا سور دەمىيىت؟!..

بەو جۇرە خاى گەرە ئىسحاقى بە ئىپراھىم (سلاوى خاى لىيىت) و سارا بەخشى..

که عبه

حه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) به ره و حيجاز (سعوديه) كه و ته پرى.. ئەو كاته ئيسماعيل گه و ره ببوو.. لاويكى زۆر جوان و به هيز و زير بوو.. خواى گه و ره فه رمانى به هه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) دا كه ديوارى (كه عبه) هه لچنن..

دواى ئەوهى خواى گه و ره ئاوى زه مزه مى بۆ خاتوو هاجه ره و ئيسماعيل هه لقولاند، ئيتر ئەو شويته ئاوه دان بوويه وه و هۆزى (جورهوم) نيشته جيى شارى مه ككه بوون.. مه ككه بوو به شارۆچكه يه كى ئاوه دان..

حه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) له گه ل ئيسماعيلى كوريدا پيكه وه ديوارى كه عبه يان هه لچنى.. ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) به ده ستى خۆى (به رده ره شه كه) ي له ناو ديوارى كه عبه دا دانا.. ئەو به رده ره شه كاتى خۆى فريشته كان له ئاسمانه وه هينا بوويان بۆ سه ر زه وى..

دواى ئەوهى كار كردن ته واو بوو هه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) و ئيسماعيل له خواى گه و ره پارانه وه و وتيان: ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ البقرة: ۱۲۷ واته: خوايه! ليمان قبول بكه ي، تۆ هه ر بۆ خۆت زۆر بيسه ر و فره زاناي.

تاقى كرده وه يه كى گران

دواى ئەوهى ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) و ئيسماعيل كه عبه يان دروست كرد و مه راسيمى هه جيان به جييه نا، هه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) له خه ويدا كوره كه ي خۆى سه رده پرى و ده يكره به قوربانى.. هه زه ته تي ئيپراهيم (سلاوى خواى لبييت) ده يزانى كه ئەو خه وه خه ويكى پووچ نيه، به لكو فه رمانى خواى گه و ره يه.. بۆيه به ئيسماعيلى كورى وت:

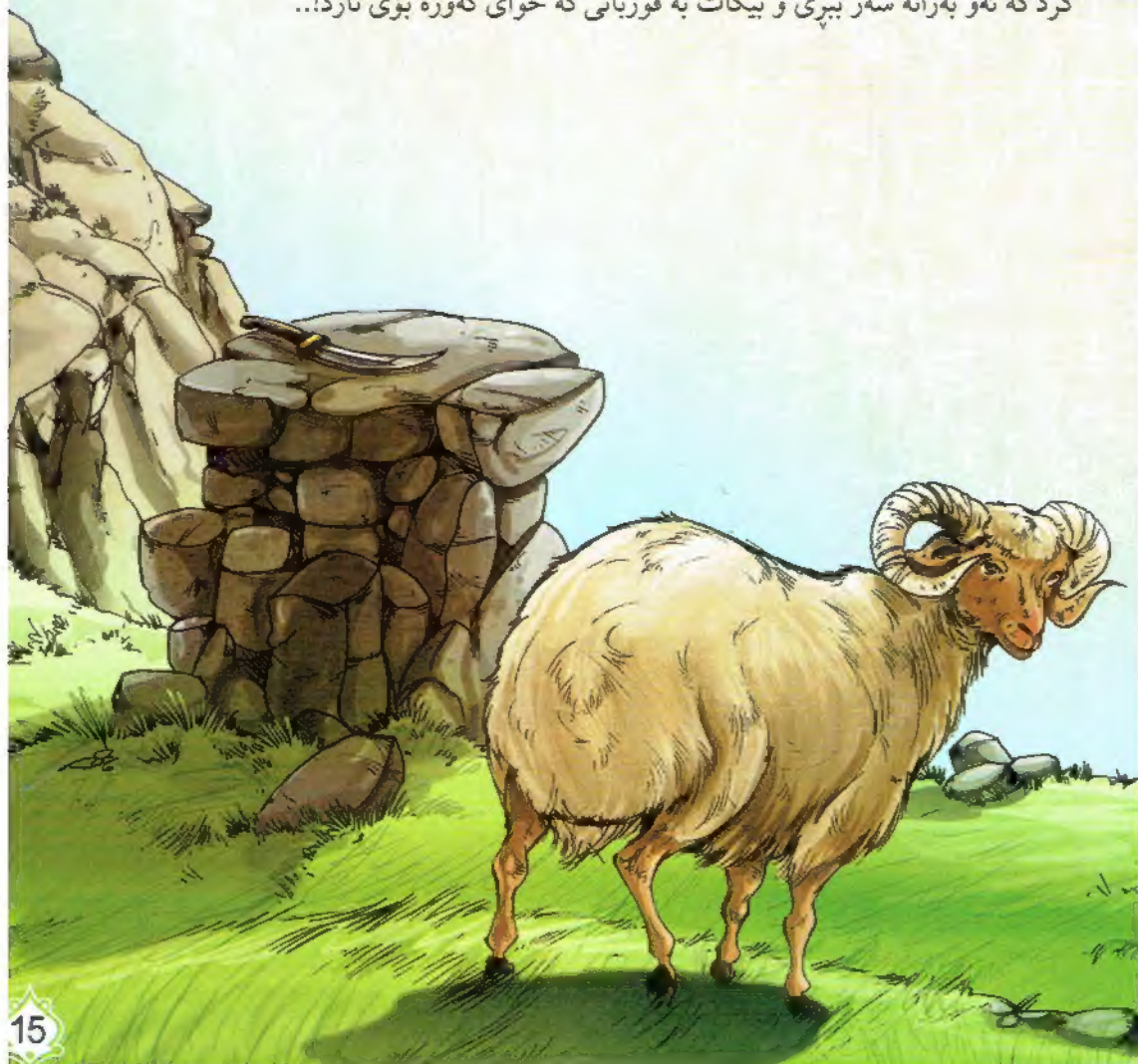
﴿يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى﴾ الصافات: ۱۰۲ واته: ئەي كورى خۆم!.. من له خه وندا وام ديه تۆ سه ر ده برم! خۆت چۆنى ليك ده ده يه وه؟..

ئىسماعىل كوپرىكى زۆر چاك بوو، زۆر پىزى له باوكى ده گرت، پرواى به ئايىنه كەى باوكى هەبوو، بۆيه له وهلامدا وتى: ﴿يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾ الصافات: ۱۰۲ واتە: بابە! هەرشتى پىت سپىرداوه به جىيى يىنه! خوا خەز بکات بەم زووانە تىلە گەى كە منىش له خۆراگرانم!...

ئەوه گرانترىن تاقىکردنەوه بووه له زيانى مروفايه تيدا.. ئىسماعىل به باوكى وت: باوكە! توند بمهستهوه و زوو و به پهله سهرم بپره..

خەزەرتى ئىبراهيم (سلاوى خواى لىبىت) نىوچهوانى كوپره كەى ماچ كرد و مالتاوايى لىكرد.. كاتى وهختى سهربرىن نزيك بويهوه ئىبراهيم (سلاوى خواى لىبىت) گوئى له دهنگىكى ئاسمانى بو دهىگوت: ﴿يَا إِبْرَاهِيمُ * قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا﴾ الصافات: ۱۰۴-۱۰۵ واتە: ئەى ئىبراهيم (سلاوى خواى لىبىت) ئەوا خەونە كەت وهدى هينا... دوايى خواى گهورة فهرمىنى به خەزەرتى ئىبراهيم (سلاوى خواى لىبىت) كرد كه ئەو بهرانه سهر بپرى و بىكات به قورىانى كه خواى گهورة بۆى نارد!..

کاتی حەزرەتی ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) لای کردەوێ دەبینی بەرانیکی زۆر جوان لە تەپۆلکە کەوێ
دێتە خوارەو، ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) بەرانی کەوی سەرپەری و کردی بە قوربانی و بەوجۆرە
مەناسیکی حەج هەمووی چێهە جێ بوو..

دوایی حەزرەتی ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) بەرەو فەلەستین گەرایەو..
خۆی گەورە ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) ی کرد بە پیشەوا و سەرکردهی خەلکی.. حەزرەتی
ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) کەسیکی زۆر باوەردار و پاک بوو.. زۆر گوێرایەلی فەرمانی خوا بوو.. بۆیە
خۆی گەورە کردی بە خوشەوێسی خۆی.. خۆی گەورە زۆری خوش دەوێست.. هەر لەبەر ئەوە بە
(ابراھیم الخلیل) ناسرا، واتە (ئیبراھیمی خوشەوێست)..

کاتی ژبانی دنیا بەرەو کۆتایی هات و مردن نزیک بوویەو، حەزرەتی ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت)
ئامۆژگاری مأل و مندال و کۆرەکانی کرد و وەسیەتی بۆ کردن، فەرمووی: خەلکی بانگ بکەن بۆ
ئایینی یەکتاپەرەستی..

دوایی حەزرەتی ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) چاوەکانی لێک ناو بۆ هەتا هەتایە مألئاوایی کرد و ئیستا
گۆری پیرۆزی لە شاری (الخلیل) لە ولاتی (فەلەستین)..

خوایە! سەلاوات و سۆز و میهرەبانی خۆت پڕیژە بەسەر پیغەمبەرمان موحەممەد (دروودی خۆی
لێیّت)، وەک چۆن پزاندووتە بەسەر ئیبراھیم (سلاوی خۆی لێیّت) دا.. بەراستی تۆ سوپاسکراو و بەپڕیژ و
گەورەیت.

چىرۈكى يىغە مېھران

4

قورئانى پىرۈز، ئەو كىتەبى كە خۇاى گەورە ناردوويەتى بۇ
يىغە مېھرى ئىسلام (صلى الله عليه وسلم)، گىرگىتىن و راستتىن سەرچاۋى
ژيان و بەسەرھاتى يىغە مېھرانە.. چونكە قورئان لە لايەن خۇاى گەورە
و مېھربانەۋە دابەزىۋە بۇ سەر يىغە مېھرى ئىسلام (صلى الله عليه وسلم)..
بۇيە دەپن ئىمەش قورئان بخوئىنەۋە و لىنى رامىنىن و سوود لەو
چىرۈكانە ۋەرىگىن، بۇ ئەۋەى ئىلھامى لى ۋەرىگىن و پىگى
پىرشنكىرى پىن بدۇزىنەۋە..
ئەو پىگىبەى كە بەرمە ئاشتى و ئەۋىن و خۇشەۋىستىمان دەبات..
بەرمە ئەو بىرۈباۋەرمەن دەبات كە ھەموو يىغە مېھرانى بۇ نىرداۋە..
ئەم كۈمەلە چىرۈكە لە قورئانى پىرۈز و تەقسىرە بەنىۋانگەكانى
قورئان ۋەرىگىراون.. بۇ ئەۋەى گىرگى بە بىرۈباۋەرى مىندالانمان بەدەين..

ناۋەندى رىنۋىن

07701932749 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com

renwen2009@yahoo.com

سالىمانى - بازارى ئاۋبارىك - يەۋەى يەكەم
بەرامبەر كاسۋمۇل - دوكانى زمارە (۶۶)

9 789922 626659